

30.11.2018

Lupatunnus
ML2018:0077

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 30.11.2018 hyväksynyt seuraavan malminetsintälupaa koskevan hakemuksen:

Hakija: AA Sakatti Mining Oy
Alueen nimi: Pahanlaaksonmaa
Lupatunnus: ML2018:0077
Alueen sijainti ja koko: Sodankylän kunta, 548,44 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusaika on 30 päivää päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Päätös on nähtävillä Tukesin Rovaniemen toimipaikassa (käyntiosoite; Valtakatu 2, Rovaniemi) ja Tukesin kotisivulla osoitteessa <https://tukes.fi/asiointi/paatokset-ja-kuulutukset> sekä alueen kunnanvirastosta (Sodankylän kunta, Jäämerentie 1, 99600 Sodankylä)

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai Ilkka Keskitalo puh. 050 432 3759

Kuulutettu 30.11.2018

Pidetään nähtävänä 31.12.2018 asti

AA Sakatti Mining Oy
Tuohiaavantie 2
99600 SODANKYLÄ

MALMINETSINTÄLUPAPÄÄTÖS

Hakija: AA Sakatti Mining Oy
Y-tunnus: 2436768-3
Suomi

Yhteystiedot:
Tuohiaavantie 2
99600 SODANKYLÄ

Lisätietoja antaa:
Jukka Jokela
jukka.jokela@angloamerican.com
Puh: +35816 642 368

Alueen nimi: Pahanlaaksonmaa
Alueen sijainti: Sodankylän kunta

Malminetsintälupahakemus on tullut vireille 23.6.2014. Kaivosviranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen ja todennut että hakemus täyttävää kaivoslain 34 §:n vaatimukset. Hakemuksen lupatunnus on ML2018:0077 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 23.6.2014.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla AA Sakatti Mining Oy:lle malminetsintäluvan nimeltä "Pahanlaaksonmaa" lupatunnuksella ML2018:0077.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintälupapäätöksessä annetut tarkennetut tarpeelliset määräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §:ään.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on voimassa tällä päätöksellä enintään neljä (4) vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Hakija on hakenut malminetsintälupaa kaivoslain (621/2011) 34 §:n mukaisesti. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassaolevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Jos asianomaisen toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 548,44 ha
Alueen nimi: Pahanlaaksonmaa
Sijainti: Sodankylä
Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1).

Alueesta tarkemmin

Lupa-alue sijaitsee Sodankylän kunnan alueella, Kersilön ja Sattasen kylien itäpuolella Kuusivaaran alueella Viiankiaavan länsipuolella Natura-alueen ulkopuolella. Lupa-alueella on voimassa Kelujärvi-Rajala ja Lokka-Koitelainen-Kevitsa osayleiskaavat. Kuusivaaran läpi kulkee kelkkareitti Alue sijaitsee Oraniemen paliskunnan poronhoitoalueella.

Otaksuma mineraaleista

Alueelta olemassa olevaan tutkimustietoon perustuen hakija otaksuu alueella olevan kuparia (Cu), nikkeliä (Ni), sekä jalometalleja.

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)

Koneellinen näytteenotto tulee rajata lintujen pesimäajan (1.5. - 31.7.) ulkopuolelle 100 metrin suojavyöhykkeellä Viiankiaavan Natura-alueen rajasta. Kaikki tutkimustoimet tulee suorittaa lupamääräyksissä 8 ja 9 mainitut seikat huomioiden.

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi, jotta alueen mineraalipotentiali saadaan tehokkaasti tutkittua. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Kaivosviranomaisen voi ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta. Ohje löytyy Tukesin internetsivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja, VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on lisäksi tehtävä poronhoitoalueella asianomaisille Oraniemen paliskunnalle. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus,

tutkimukseen liittyvä tietoineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internetsivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Malminetsinnästä tässä luvassa myönnettyillä menetelmillä ei synny kaivannaisjätettä. Hakijan maininta kaivannaisjätteen määrästä ja käsittelystä lupahakemuksessa ovat riittävät. Töiden loputtua kohteella on alue välittömästi saatettava mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan ja korjattava mahdolliset maastovahingot.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §) ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on lisäksi tehtävä poronhoitoalueella asianomaiselle Oraniemen paliskunnalle. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvovalle viranomaisille:

- Tukesille
- Lapin Ely-keskuksen ympäristövastuualueelle
- Metsähallitukselle
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä Museovirastoon.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomaisen ei näe malminetsintäalueen pienentämisen aikataululle olevan tarvetta, tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2018:0077 alueelle (Liite 1). Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassaolevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 61 §, 66 §, 67

§). Olettaessa huomioon alueelle laadittu tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, etteivät luvassa sallittavat malminetsintätoimet nykyisen aluerajauksen sisällä estä tai vaikeuta olennaisesti muita alueeseen kohdistuvia käyttötarpeita, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko haetulle alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tässä malminetsintäluvassa **ML2018:0077** määrätään lupakohtainen **2000 euron** suuruinen vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella. Kaivosviranomaisen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätyneet määrättyyn vakuuteen. Kaivosviranomaisen on luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä harkittava, onko vakuuden lajia tai suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintäluvan haltijan on tulpattava kairareiät, mikäli kairareiästä nousee pohjavettä maanpinnalle. Kairaputket on katkaistava mahdollisimman läheltä maanpintaa, ja kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella. Jos kairauksessa tarvittavan käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava kuten vesilain (587/2011) 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto ja toiminnasta ei saa aiheutua vaaraa pohjaveden määrälle tai laadulle. Alueella mahdollisesti olevat luonnontilaiset lähteet tulee huomioida asianmukaisin suojavaöhykkein.

Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintälupa-alueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Hakemukseen saatujen lausuntojen perusteella malminetsintälupa-alueelta ei ole tullut tietoon sellaisia ympäristö- tai luontoarvoja jotka olisivat esteenä malminetsintäluvan myöntämiselle.

Malminetsintälupa-alueella ei sijaitse luonnonsuojelu- tai suojeluohjelma-alueita, Natura 2000-verkoston kohteita, pohjavesialueita tai valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita.

Hakemusalue sijaitsee osittain 2:lla pohjavesialueella. Tutkimustoiminta ei saa aiheuttaa vahinkoa pohjavesialueille, luonnontilaisiin lähteisiin eikä yksityiskaivoihin. Hakemusalueella on arvokas luontokohde, joka tulee huomioida tutkimuksissa. Kyseessä on aarniometsäalue. Alue on lajistollisesti ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas elinympäristö joka tulee säilyttää mahdollisimman luonnonmukaisena. Hakemusalueella esiintyy myös luonnonsuojelulain 42 §:n nojalla rauhoitettuja lajeja, sekä silmälläpidettävien kasvien lajeja. Ne on mainittu Lapin Ely-keskuksen lausunnossa.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Lapin Ely-keskukselle ja Metsähallitukselle.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 §, VNa (391/2012) 2 §.

Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen sulanmaan aikana on pyrittävä suunnittelemaan niin, että olemassa olevia uria ja luontaisia aukkopaikkoja käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Lisäksi tulee huomioida Metsähallituksen lausunnossa esitetyt seikat Metsähallituksen metsätieverkostoon liittyen. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee välttää sulanmaan aikana.

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 § ään.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **20 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajan neljältä ensimmäiseltä vuodelta.

Malminetsintäkorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana.

Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Mikäli malminetsintäaluetta kuitenkin pienennetään osittaisella raukeamisella ennen varsinaisen päätöksen maksuajankohtaa (lainvoimaisuus päivämäärä), määräytyy maksu raukeamispäätöksen lainvoimaisuus päivämääränä voimaan jäävän alueen pinta-alan mukaisesti.

Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta, sekä 51 § ja 67 §:ään jossa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

12. Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella

Lupa-alue sijoittuu Oraniemen paliskunnan alueelle. Malminetsintätutkimukset on sovitettava alueella toimivan paliskunnan kanssa siten, ettei niistä aiheudu kohtuutonta haittaa poronhoidolle. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava Oraniemen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta, sekä muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista. Malminetsintäluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaita ja käytettävä valmiita veräjiä kulkemiseen.

Perustelut: Edellä mainituilla toimenpiteillä ehkäistään malminetsinnästä poronhoidolle aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella. Määräys perustuu Poronhoitolain (848/1990) 2§:ään ja kaivoslain (621/2011) 51 §:ään.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: AA Sakatti Mining Oy	23.6.2014
Täydennys: AA Sakatti Mining Oy (aluerajaus)	15.8.2018
Täydennys: AA Sakatti Mining Oy (Kaavoitustiedot)	20.8.2018
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	28.8.2018
Lausuntopyyntö: Tukes	28.8.2018
Päätös: Tukes	30.11.2018

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta 28.8.2018 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Tukesin Rovaniemen toimipisteen, sekä Sodankylään kunnan ilmoitustaululla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internetsivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 27.9.2018 saakka.

Asianosaisia maanomistajia on tiedotettu hakemuksesta kirjeitse.

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 27.9.2018. Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyyntö ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyyntö ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Sodankylän kunnalle** 28.8.2018. Sodankylän kunta on antanut lausunnon 10.10.2018 (Liite 4)
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Lapin Ely-Keskukselle** 28.8.2018. Lapin Ely-keskus on antanut lausunnon 8.10.2018 (Liite 5).
- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Metsähallitukselle** 28.8.2018. Metsähallitus on antanut lausunnon 24.9.2018 (liite 6).
- 4) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Oraniemen paliskunnalle** 28.8.2018. Oraniemen paliskunta ei antanut lausuntoa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta esitettiin yksi muistutus.

Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri 8.10.2018 (Liite 7)

Hakijan vastine

Hakija antoi selityksen.

AA Sakatti Mining Oy 26.11.2018 (Liite 8)

Tukesin kannanotto muistutuksissa ja lausunnoissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon siltä osin, kun ne koskevat tätä päätöstä lupamääräyksin. Hakemus täyttää sille kaivoslaissa asetetut edellytykset, eikä hakijan aikaisempi toiminta ole ollut sellaista, että se aiheuttaisi erityistoimenpiteitä tässä päätöksessä. Kaivoslain (621/2011) 45 §:n mukaan malminetsintäluva myönnetään, jos hakija osoittaa, että tässä laissa säädetty edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä. Lausunnoissa ja muistutuksessa esitetyt seikat on lisätty niiltä osin, kun ne koskivat tätä päätöstä lupamääräyksiin 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9 ja 11.

Kyseessä on tutkimustoiminta. Kaivosviranomaisen ei ole joutunut turvautumaan vakuuden käyttöön kertaakaan malminetsinnän takia, eikä malminetsinnällä ole koskaan merkittävästi heikennetty minkään alueen luontoperusteita. Tässä päätöksessä asetettu vakuus, ja hakijan aiemmin asettamat vakuudet ovat riittävät tutkimustoiminnan jälkitoimenpiteisiin.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia (1096/1996), ympäristönsuojelulakia (257/2014), erämaalakia (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), vesilakia (587/2011), poronhoitolakia (848/1990), säteilylakia (592/1991), ydinenergialakia (990/1987), muinaismuistolakia (295/1963), maastoliikennelakia (1710/1995) ja patoturvallisuuslakia (494/2009). Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on kaivoslain (621/2011) 67 §:n mukaan päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Mikäli luvan voimassaoloa halutaan jatkaa kaivoslain (621/2011) 61 §:n mukaisesti, tulee hakemus malminetsintäluvan voimassaolon jatkamiseksi toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. (VnA kaivostoiminnasta (391/2012) 27.1 §).

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen

edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- AA Sakatti Mining Oy:lle (hakija)

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä:

- Sodankylän kunnalle
- Lapin ELY-keskukselle
- Metsähallitukselle
- Oraniemen paliskunnalle
- Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piirille
- Museovirastolle tiedoksi

Päätöksen antamisesta tiedotetaan asianosaisia maanomistajia kirjeitse.

Toimivaltaiselle maanmittaustoimistolle toimitetaan tiedot Maanmittauslaitoksen ja Tukesin sopiman menettelyn mukaisesti malminetsintäluvasta merkinnän tekemiseksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **3 000 €**. Lisäksi luvan saajalta peritään ilmoitus- ja käsittelykulut. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013).

Muutoksenhaku

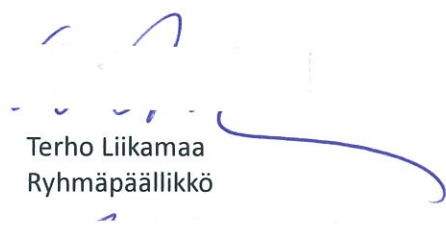
Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai Ilkka Keskitalo, puh. 029 5052 151

Terho Liikamaa
Ryhmäpäällikkö

Ilkka Keskitalo
Ylitarkastaja

LIITTEET

Liite 1	ML2018:0077 malminetsintälupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintälupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Sodankylän lausunto
Liite 5	Lapin Ely-keskuksen lausunto
Liite 6	Metsähallituksen lausunto
Liite 7	SLL muistutus
Liite 8	Hakijan vastine

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
 - 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
 - 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
 - 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
 - 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
 - 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.
- Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava

myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 250 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Isokatu 4, Oulu

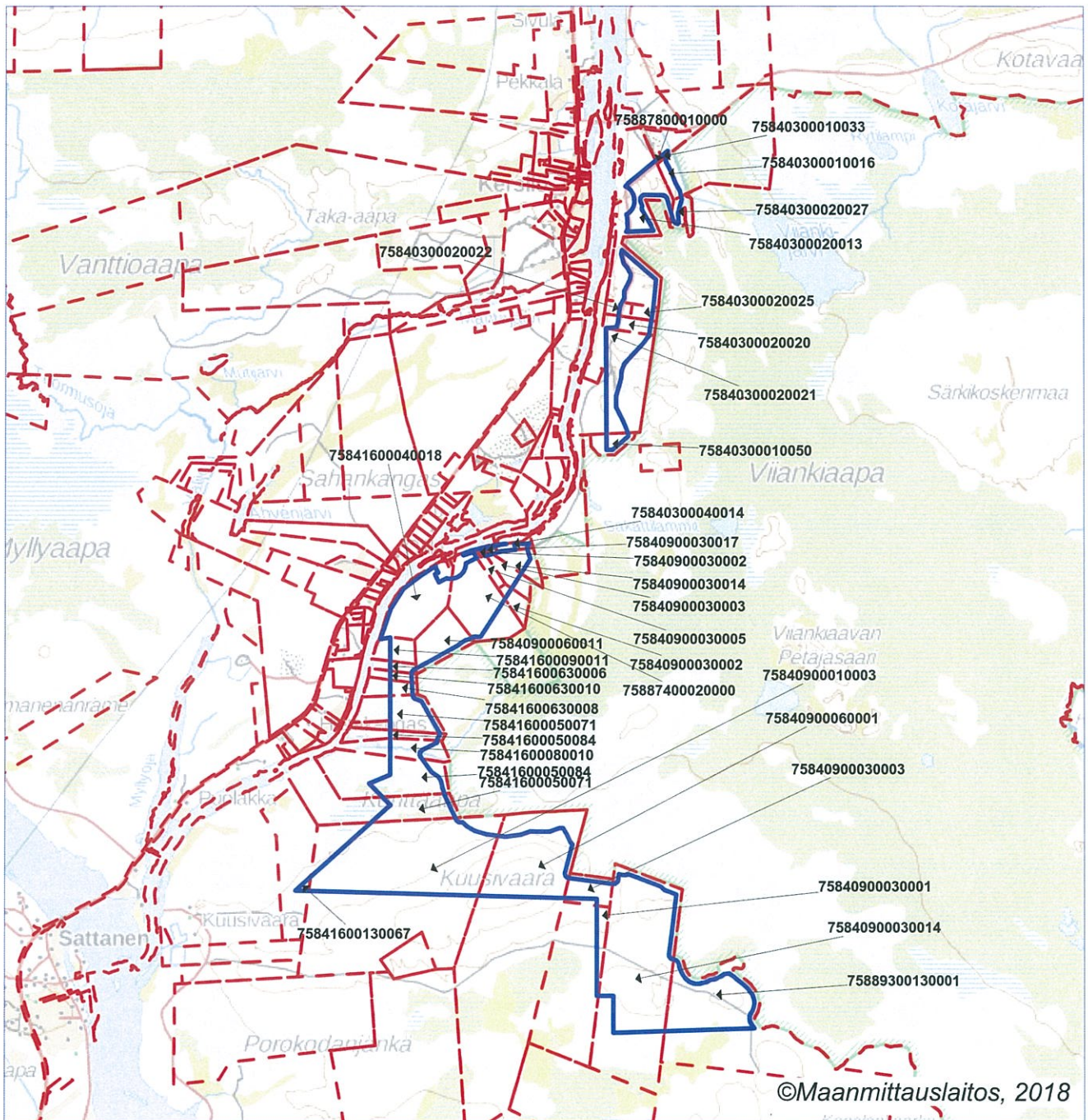
postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Malminetsintäluupahakemusalue

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:60 000

AA Sakatti Mining Oy
Pahanlaaksonmaa
ML2018:0077

© Maanmittauslaitos, 2018

Aineiston kopiointi ilman maanmittauslaitoksen lupaa kielletty

30.11.2018

Lupatunnus
ML2018:0077
Liite 2

ML2018:0077 Pahanlaaksonmaa

Tilakohtaiset pinta-alat

Tila rek. No:	Pinta-ala:
75840300010016	3,84
75840300010033	0,30
75840300010050	2,56
75840300020013	26,70
75840300020020	4,82
75840300020021	20,50
75840300020022	1,62
75840300020025	2,94
75840300020027	1,72
75840300040014	0,70
75840900010003	110,97
75840900030001	6,49
75840900030002	1,38
75840900030003	14,01
75840900030005	3,51
75840900030014	101,10
75840900030017	0,07
75840900060001	51,20
75840900060011	17,42
75841600040018	29,20
75841600050053	0,02
75841600050071	30,55
75841600050084	23,30
75841600080010	7,10
75841600090011	6,34
75841600130067	0,97
75841600630006	2,40
75841600630008	3,14
75841600630010	1,98
75887400020000	27,61
75887800010000	0,20
75889300130001	43,79
Pinta-alat yhteensä:	548,44

SODANKYLÄN KUNTA

VIRANHALTIJAPÄÄTÖS

10.9.2018

Hallinto- ja elinkeinopalvelut
kunnanjohtaja

33 §

Asia Lausunto Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes) malminetsintälupahakemuksesta ML2018:0077

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Sodankylän kunnalta lausuntoa malminetsintälupahakemuksesta ML2018:0077. Kohde sijaitsee Kuusivaaran alueella ja Viiankiaavan länsipuolella.

Alueella on voimassa oikeusvaikutteiset Kelujärvi-Rajala ja Lokka-Koitelainen-Kevitsa osayleiskaavat. Osayleiskaavoissa alueeseen kohdistuu pääasiassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M), maa- ja metsätalousaluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU-1) sekä Kuusivaaran alueen läpi kulkeva moottorikelkkaura.

Päätös Sodankylän kunta edellyttää, ettei kelkkauran käytölle aiheudu haittaa malminetsinnästä. Muilta osin Sodankylän kunnalla ei ole huomautettavaa malminetsintälupahakemuksen ML2018:0077 johdosta.

Viljo Pesonen
kunnanjohtaja

Tiedoksi Tukes, kh, maankäyttöpäällikkö

Sähkösien 14.9.2018

Muutoksenhakukielto

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta. (Kunnallinen virkaehtosopimuslaki 2 § ja KVTES 2017)

5.10.2018

LAPELY/3332/2018

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 28.8.2018, ML2018:0077

Malminetsintälupahakemus ML2018:0077 (Pahanlaaksonmaa), AA Sakatti Mining Oy, Sodankylä

AA Sakatti Mining Oy hakee malminetsintälupaa (ML2018:0077, Pahanlaaksonmaa) 548,44 ha:n laajuiselle alueelle Sodankylän kuntaan. Kyseessä on uusi hakemus. Hakija on arvioinut olevan mahdollista löytää alueelta nikkeliä, kuparia ja jalometalleja.

Tutkimusmenetelmiin lukeutuvat keveät malminetsintämenetelmät (esim. kallioperäkarttoitus, geokemian ja biogeokemian näytteenotto), geofysikaaliset tutkimukset, pohjamoorenin näytteenotto ja syväkairaus. Kairanrei'issä voidaan tehdä geofysikaalisia reikämittauksia (esim. sähköiset, magneettiset ja akustiset mittaukset). Lisäksi kairattuihin reikiin voidaan tehdä erilaisia hydrogeologisia asennuksia (esim. vibrating wire pietso-metri) pohjaveden ja rakenteiden ominaisuuksien monitoroimiseksi. Hydrogeologisten rakenteiden ominaisuuksien määrittämiseksi voidaan tehdä myös pumppauskokeita. Ympäristön monitoroimiseen ja aineiston keräämiseen voidaan käyttää myös pieniä keveitä miehittämättömiä ilma-aluksia. Laajempaan kartoitustyöhön (esim. geofysiikka) voidaan käyttää lentomittauksia ilma-aluksilla ja seismisiä menetelmiä. Ensimmäisen vaiheen tutkimusmenetelmiä alueella ovat syväkairaus ja geofysikaaliset reikämittaukset.

Natura 2000 -verkosto ja luonnonsuojelualueet

Haettu malminetsintäalue rajoittuu Viiankiaavan Natura 2000-alueen (FI1301706) länsiosaan noin 12 kilometrin matkalla. Alue on rajattu siten, että etäisyys Natura-alueeseen on vähintään 50 metriä.

Viiankiaapa kuuluu Natura 2000 -verkostoon sekä luontodirektiivin (SAC-alue) että lintudirektiivin (SPA-alue) perusteella. Alueen suojeluperusteena on 11 luontodirektiivin liitteessä I mainittua luontotyyppiä sekä luontodirektiivin liitteen II lajeista saukko, lettorikko ja kiiltosirppisamma. Lisäksi suojeluperusteena on 12 lintudirektiivin liitteessä I mainittua lintulajia ja yhdeksän alueella säännöllisesti esiintyvää muuttolintua. Viiankiaavan pinta-ala on 6595 ha. Pääosa Natura-alueesta kuuluu Viiankiaavan soidensuojelualueeseen (laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta luonnonsuojelualueiksi 851/1988). Osaksi Natura-alueen suojelu on toteutettu perustamalla yksityisiä luonnonsuojelualueita.

Pahanlaaksonmaan alueen tutkimukset liittyvät Sakatin kaivoshankkeen tutkimiseen ja suunnitteluun. Hakijalla on malminetsinnän jatkolupa Sakatti 1 - 5 -alueelle, jolla toteute-

taan laajaa syväkairausohjelmaa. Lisäksi hakijalla on vireillä toinen malminetsintähakemus (ML2018:0070, Kuusivaara), joka sijoittuu myös Viiankiaavan välittömään läheisyyteen. Pahalaaksonmaan malminetsintähakemuksessa ei ole esitetty arviota malminetsintään vaikutuksista Viiankiaavan Natura-alueeseen. Tällainen arvio olisi ollut syytä tehdä, koska tutkimuksilla voi olla yhteisvaikutukset huomioon ottaen vaikutuksia Viiankiaavan suojeluperusteisiin.

Pahalaaksonmaan alueen tutkimusmenetelmiin kuuluu ns. keveiden tutkimusmenetelmien lisäksi pohjamoreenin näytteenottoa ja syväkairauksia. Hakemuksen mukaan koneellinen näytteenotto keskittyy talviaikaan, jolloin lumi ja routa suojaavat maanpintaa työkoneiden jäljiltä. Hakemusalueen Naturan puoleisilla alueilla on kuitenkin paljon kangasmaata, jolla raskailla koneilla kairaaminen on mahdollista myös kesällä. ELY-keskus esittää lisättäväksi lupamääräyksiin, että koneellista näytteenottoa ei tehdä lainkaan lintujen pesimäaikana (1.5. - 31.7.) 100 metrin suojavyöhykkeellä Natura-alueen rajasta. Lupamääräys on tarpeen sen varmistamiseksi, ettei Natura-alueen suojeluperusteita merkittävästi heikennetä.

ELY-keskus pitää tarpeellisena, että yhtiö lähettää tutkimussuunnitelmat etukäteen tiedoksi, kuten yhtiö on hakemuksessa todennut.

Pohjavesialueet

Hakemusalue sijoittuu kahdelle pohjavesialueelle. Pohjoinen osa-alue sijoittuu Kersilönkankaan (nro 12758187, muu pohjavesialue) pohjavesialueelle. Pahanlaaksonmaan alueella sijaitsee samanniminen pohjavesialue (nro 12758186, muu pohjavesialue). Pohjavesialueilla ei sijaitse vedenottoa (liite 1).

Kersilönkankaan pohjavesialueen koko on 2,77 km² ja varsinaisen pohjaveden muodostumisalueen 1,73 km². Pohjavesialueen antoisuudeksi on arvioitu 1 400 m³/d. Lapin ELY-keskus on pohjavesialueiden luokitusmuutosten yhteydessä kairannut sekä suorittanut lyhytaikaisen koepumppauksen 17.9.2018 pisteestä Kersilönkangas pvp. 57. Koepumppauksessa pohjavettä saatiin pelkästään liruttamalla hienon maa-aineksen vuoksi. Pohjavesialue todennäköisesti tullaan poistamaan luokitukselta.

Pahalaksonmaan pohjavesialueen koko on 1,88 km² ja varsinaisen pohjaveden muodostumisalueen 1,45 km². Pohjavesialueen antoisuudeksi on arvioitu 1 000 m³/d. Lapin ELY-keskus on pohjavesialueiden luokitusmuutosten yhteydessä kairannut sekä suorittanut lyhytaikaisen koepumppauksen 17.9.2018 pisteestä Pahalaksonmaa pvp. 58. Koepumppauksessa pohjavettä saatiin 1,4 l/s eli n. 120 m³/d. Pohjavesialue todennäköisesti tullaan nostamaan luokkaan 2.

Kersilönkankaan pohjavesialueella on mahdollista tehdä hakemuksessa esitettyjä malminetsintätutkimuksia, koska pohjavesialue tullaan todennäköisesti poistamaan pohjavesiluokitukselta.

Myös Pahanlaaksonmaan pohjavesialueella on mahdollista tehdä malmintutkimusta, mutta toiminnassa tulee ottaa huomioon seuraavat asiat. Lähtökohta aina pohjavesialueilla toimittaessa on, että toiminnasta ei saa aiheutua vaaraa pohjaveden määrälle ja laadulle. Pohjavesialueilla ei yleensä suositella tutkimusten toteuttamista kaivinkoneella. Varsinkin muodostuman reunaosilla on pohjavedenpinta yleensä lähempänä maanpin-

taa, joten on olemassa vaara, että tutkimuskaivantojen ja tutkimusojien kaivun yhteydessä vettä johtavat kerrokset kaivetaan auki. Tällöin saattaa aiheutua pohjavesiesiintymän antoisuutta alentavaa pohjaveden purkautumista tai pintavesien imeytymistä pohjavesiesiintymään. Tästä saattaa aiheutua pohjaveden laadun heikkenemistä tai määrän vähenemistä.

Tutkimusalueen kaikkien luonnontilaisten lähteiden vaarantaminen on vesilain 2 luvun 11 §:n mukaan kiellettyä. Lähteisiin olisi hyvä jättää vähintään 20 metrin suojavyöhyke (lähteen koko ja tila huomioiden). Lähteiden lähialueella niiden yläpuolelle suunnitelluissa tutkimuksissa ei tulisi käyttää kaivin/kairauskoneita. Kaikki lähteiden yläpuolinen tutkimustoiminta tulee muutenkin olla sellaista, että lähteiden antoisuutta ja laatua ei vaaranneta.

Toiminnassa tulee huomioida myös mahdolliset yksityiset kaivot. Mikäli alueella tehdään kaivutoimenpiteitä, ainakin 500 metrin etäisyydellä käytössä olevat kaivot olisi syytä ottaa tarkkailuun (vedenpinnan korkeus ja laatu).

Pohjavesialueilla ei tule myöskään säilyttää esimerkiksi työkoneita ja öljysäiliöitä.

Rauhoitetut ja uhanalaiset lajit

Hakemusalueella esiintyviä luonnonsuojelulain 42 §:n nojalla rauhoitettuja lajeja ovat laaksoarho ja soikkokaksikko. Laaksoarho on myös luontodirektiivin liitteen IV (b) laji eli yhteisön tärkeänä pitämä laji, joka edellyttää tiukkaa suojelua. Rauhoitetun lajin hävittäminen on luonnonsuojelulain 42 §:n 2 momentin mukaan kiellettyä. Malminetsintäluvassa tulee varmistaa, ettei toiminnalla hävitetä lajien esiintymiä, ellei suojelusta poikkeamiseen ole saatu asianmukaista lupaa (luonnonsuojelulaki 48 § 2 mom. tai 49 § 3 mom.).

Esiintymiin on syytä jättää vähintään noin 20 metrin suojavyöhyke, jotta näytteenotolla ei vaaranneta esiintymien säilymistä. Suojaetäisyyden määrittelyssä tulee ottaa huomioon, että lajia voi esiintyä pistemäistä esiintymäpaikkaa laajemmalla alueella.

Hakemusalueella on myös useampia uhanalaisten (suopunakämmekkä) ja silmälläpidettävien (ahonoidanlukko, ahokissankäpälä, pohjanhuurresammal) kasvilajien esiintymiä. Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi myös nämä lajit tulee ottaa huomioon tutkimustoiminnassa niin, että toiminta ei vahingoita tai vaaranna esiintymiä (liite 2).

Muuta

Hakemusalue rajoittuu osaksi aivan Kitisen varteen. Vesistöjen lähellä toimittaessa on huolehdittava siitä, ettei syväkairauksissa maanpinnalle nouseva kiviaines, soija, pääse valumaan vesistöihin, eikä muukaan koneellinen näytteenotto ja liikkuminen aiheuta kuormitusta vesistöihin. Myös vesien ympäristö tulisi säilyttää mahdollisimman luonnonomukaisena.

Kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelernasta alueen luontoa enempää kuin tutkimuksen tekemiseksi on välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon jääneet jäljet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin.

Lausunnon valmisteluun on osallistunut Martti Kemppainen ympäristönsuojeluyksiköstä.

Luontoympäristöyksikön päällikkö

 Jari Pasanen

Ylitarkastaja

 Liisa Viitala

LIITTEET Liite 1. Pohjavesialueet
Liite 2. Lajitiedot

TIEDOKSI AA Sakatti Mining Oy / Jukka Jokela, Ulla Syrjälä, Laura Paakkonen

Metsähallitus
Metsätalous Oy
PL 8016
96101 Rovaniemi

24.9.2018

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 28.8.2018

**Asia: AA Sakatti Mining Oy, malminetsintälupahakemus Pahanlaaksonmaa,
ML2018:0077, Sodankylä**

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Metsähallitukselta kaivoslain 37 §:n nojalla lausuntoa Sodankylän kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta. Malminetsintälupahakemusalueen pinta-ala on 548,44 ha, josta noin 61 ha sijaitsee Metsähallituksen hallinnassa olevilla kiinteistöillä Sodankylän valtionmaa IV, kiinteistötunnus 758-893-13-1 ja Metsä-Kuusivaara, kiinteistötunnus 758-409-6-11.

Esitettyyn hakemukseen Metsähallitus Metsätalous Oy lausuu mielipiteenään seuraavaa.

Yleistä

Metsähallitus pitää tärkeänä, että malminetsintäalueiden tutkimustoiminnassa huomioidaan alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy mm. Suomen ympäristökeskuksen uhanalaisrekisteristä ja Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä. Luvansaajan tulee myös tunnistaa lupa-alueella olevat muut mahdolliset metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät kohteet ja ottaa ne huomioon tutkimustoiminnassa.

Pohjavesialue

Hakemusalue sijaitsee osittain pohjavesialueella. Tutkimustoiminta ei saa aiheuttaa vahinkoa pohjavesialueelle.

Kaava-alue

Hakemusalue sijoittuu Metsähallituksen kiinteistöjen osalta Kelujärvi-Rajala osayleiskaava-alueelle. Tutkimustoiminta tulee tapahtua kaavamääräyksiä noudattaen.

Uhanalaiset kasvilajit

Hakemusalueelta on tiedossa uhanalaisluokituksessa silmälläpidettäviin putkilokasvilajeihin kuuluvien ahonoidanlukon ja kissankäpälän esiintymiä. Kasvilajien esiintymillä ei tule harjoittaa tutkimustoimintaa. Tarkemmat tiedot lajiesiintymistä saa Lapin ELY-keskukselta.

Arvokas luontokohde

Hakemusalueella on arvokas luontokohde Jalaskaarkon pohjoispuolella (kartta-liite). Kyseessä on aarniometsäalue. Alue on lajistollisesti ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas elinympäristö. Toimintaa ko. alueella tulee välttää, jotta se säilyisi mahdollisimman luonnonmukaisessa tilassa. Esimerkiksi alueella ei tule tehdä tutkimuskaivantoja ja muutkin tutkimustoiminnot tulee tehdä siten, että elinympäristön ominaispiirteet säilytetään.

Vahinkojen ehkäiseminen

Tutkimustoiminta tulee suunnitella siten, että puustolle ja taimikoille aiheutuvat vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä. Metsähallituksen tieverkostoa käytettäessä tulee huomioida tiestön kuntotilanne. Tiestön kuntoon ja käytettävyyteen vaikuttaa mm. kevään ja runsaiden sateiden aiheuttama kelirikko. Lisäksi tulee varmistaa siltojen kantavuudet. Tarvittaessa lisätietoja edellä mainituista asioista saa Keski-Lapin metsätiimin tiimiesimieheltä Samuli Ollilalta, puh. 0400-960 433. Toiminnanharjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan vahingoista.

Turvallisuuden parantaminen

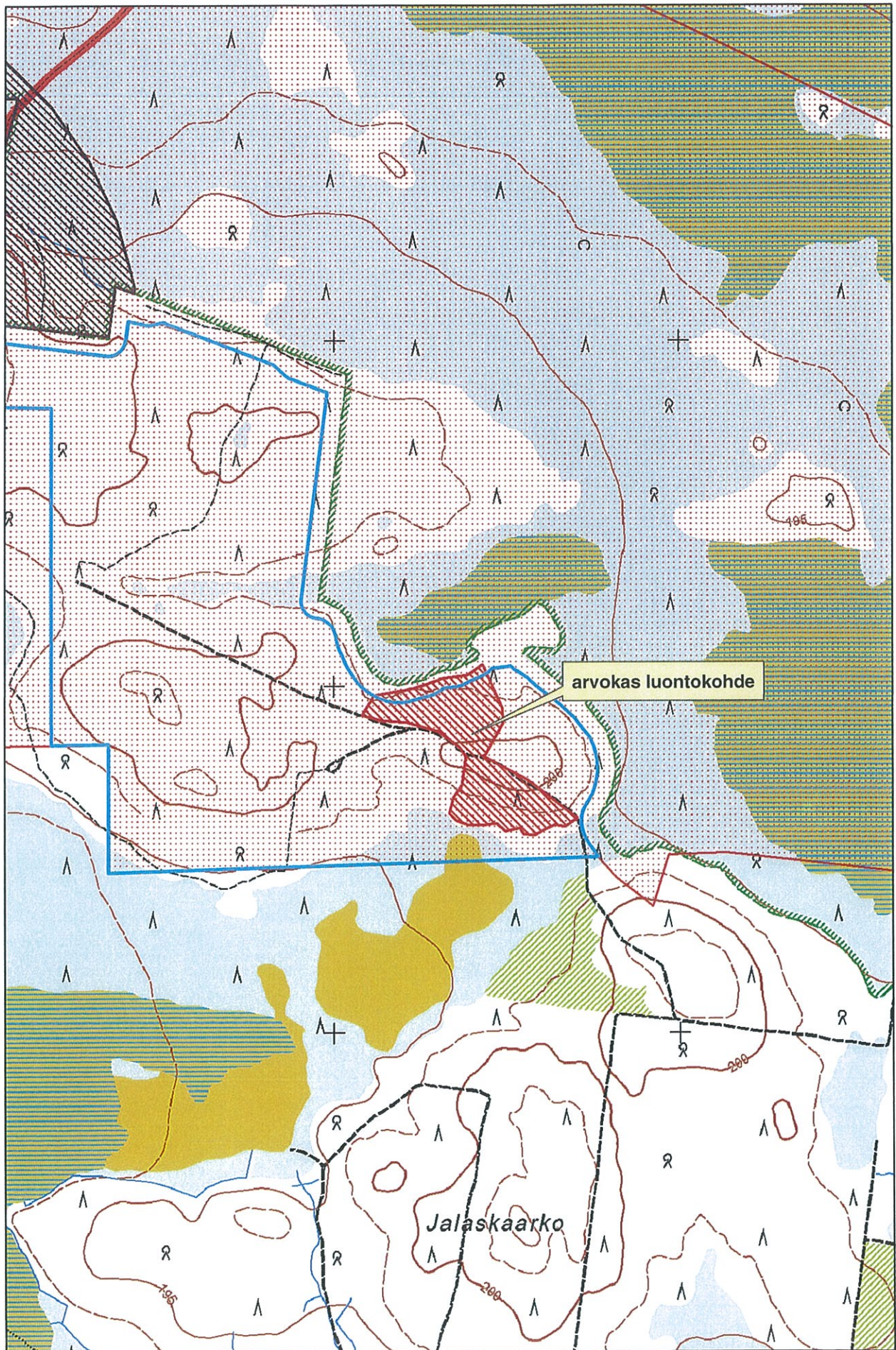
Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaali-vahinkoja. Metsähallitus katsoo, että malminetsintäluvan saaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Metsähallituksen oman toiminnan vaatimukset

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itsekin huomioon omassa toiminnassaan. Metsähallitus on sitoutunut näihin periaatteisiin lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristö- ja laatu järjestelmässään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä malminetsintäluvan hakijalta enempää kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

Maankäyttöasiantuntija

Erkki Luukkonen

Tukes kaivosasiat
kaivosasiat@tukes.fi
kirjaamo@tukes.fi

Muistutus 27.9.2018

Malminetsintälupahakemus:
Hakija: AA Sakatti Mining Oy
Lupa-alueen nimi: Pahanlaaksonmaa
Lupatunnus: ML2018:0077
Alueen sijainti ja koko: Sodankylä, 548,44 ha.

Muistutus AA Sakatti Mining oy:n Kuusivaaran malminetsintälupahakemuksesta

AA Sakatti Mining on hakenut Viiankiaavan luonnonsuojelualueen ja Natura-alueen välittömästä läheisyydestä laajalle alueelle malminetsintälupaa, joka koskee myös syväkairausta. Hakija etsii alueelta nikkeliä, kuparia ja jalometalleja. Hakemus on jatkoa alueella aiemmin olleille valtauksille.

1. Aikaisemmat vahingot

Aikaisempi malminetsintätoiminta on aiheuttanut kohtuuttomia ja ilmeisen laittomia haittoja, joita ei ole korjattu eikä korvattu, mikä on riittävä peruste malminetsintäluvan epäämiselle. Yhtiön malminetsintä on äskettäin aiheuttanut kymmeniä öljyvuotoja, joista osa myös luonnonsuojelualueilla mukaan lukien Viiankiaavan soidensuojelu- ja Natura-alueella. Suojelualueelta löytyy yhtiön ilmoituksen mukaan kuusi kunnostettavaa kohdetta, lisäksi suojelualueen ulkopuolella on saman verran kunnostettavia alueita.

http://finland.angloamerican.com/media/Tiedote%20asiantuntijatutkimuksista?sc_lang=fi-FI

Yhtiö ilmoittaa tekevänsä PIMA-selvityksen ja selvitettyjen kohteiden kunnostuksen yhteistyössä viranomaisien kanssa. Ely-keskuksen kuulutuksesta ilmenee, että PIMA-selvitys koskee **sekä**

pilaantuneen maaperän että pohjaveden kunnostusta <https://www.ely->

[keskus.fi/documents/10191/270301/LAPPI_Kuulutus_AA_Sakatti_Mining_Oy_21.9.2018.pdf/36f095e0-ec51-4633-8b54-356858ce543f](https://www.ely-keskus.fi/documents/10191/270301/LAPPI_Kuulutus_AA_Sakatti_Mining_Oy_21.9.2018.pdf/36f095e0-ec51-4633-8b54-356858ce543f) Koska asia on vielä kesken, katsomme että tässä tilanteessa uusien lupien myöntäminen ei ole mahdollista.

2. Syväkairaus edellyttää ympäristölupaa

Syväkairausten ympäristöriskit ovat huomattavat. Toiminta edellyttää välttämättä ympäristölupaa. Kyseessä on poikkeuksellisen laajamittainen ja syvälle ulottuva kairaus poikkeuksellisen rikkaassa sulfidimetallimalmiossa. Huomioiden toiminnan laajuus, on ilmeistä, että ympäristövaikutukset ovat merkittäviä toisin kuin hakemuksessa väitetään. Aikaisempi toiminta on jo aiheuttanut merkittäviä ympäristövaikutuksia, niin maaperä kuin pohjavesialueita on pilaantunut.

Toiminta tulisi pilaamaan pinta- ja pohjavesiä sekä maaperää. Kaikki maa- ja kallioperän vesi on lailla suojeltua pohjavettä. Maaperän ja pohjaveden pilaaminen on ehdottomasti kielletty ympäristösuojelulaissa. Pintavesien pilaamista valvotaan ympäristölaatunormeilla.

Kiinteän kairausjätteen poistaminen

Hakemuksessa kerrotaan kairausjätteen (soija) keräämisestä. Ympäristöluvassa tulee olla yksityiskohtainen selvitys kairausjätteen poistotehosta huomioiden erikokoiset kiintoainehiukkaset. Kairausjäte tulisi myös leviämään leviämisestä pohjaveteen sekä kallion ruhjeisiin ja rakoihin ja mahdollisesti maaperään ennen nousua maan pinnalle.

Kairausvesi ja kemikaalit

Kairausvesi reagoi hienojakoisen kairausjätteen kanssa ja saastuu sulfidimineralisaatiossa rikkihapolla, arseenilla ja raskasmetalleille. Kairan terillä korkea lämpötila edesauttaa reaktiota. Kairattaessa kuituisiin mineraaleihin, kuten asbestiin, vedessä on kuituisia mineraaleja haitta-aineena. Asbesti voi olla haitallista myös vesistöissä. Jos kairausvesi kuivaa maastossa, voi asbesti levitä ilmaan siitä.

Edes täysin suljettu kierto ei poistaisi kairausveden ja -kemikaalien pohjavesiriskejä. Maan pinnalle tulesaan vesi on jo pilaantunut ja sekoittunut pohjavesiin. Kairauskemikaalit aiheuttaisivat kohtuuttomia pinta- ja pohjavesiriskejä.

Kairausputkien poistaminen katkaisemisen sijalta

Mahdollinen lupamääräys kairausputkien katkaisemisesta ei ole riittävä, vaan putket täytyy poistaa ja reiät tukkia pohjaan saakka (esim. betonoida) pinta- ja pohjavesihaittojen estämiseksi sekä luontoon jäävän haitallisen ja ruostuvan metallijätteen poistamiseksi.

3. Luontoarvot

Alueella on merkittäviä luontoarvoja, esimerkiksi yhtiön kaivoshankkeen YVA-ohjelman perusteella, näitä ei ole selvitetty lupahakemuksessa.

Luonnonsuojelualueet

Malminetsintäalueet sijaitsevat Natura- ja luonnonsuojelualueiden välittömässä läheisyydessä ja hakijalla tulee olla selvitys toiminnan vaikutuksista luonnonsuojeluarvoihin.

Luonnonsuojelualueilla tai niiden läheisyydessä laaditaan kaivoslain mukaisesti tarvittaessa selvitys luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetusta arvioinnista ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) mukainen ympäristövaikutusten arviointiselostus.

Suojaetäisyydet luonnonsuojelualueisiin tulee tarkistaa. Hakemuksessa mainittu 50 metrin etäisyys ei riitä esimerkiksi petolinnun pesäalueen suojaksi. GTK:n kaivosrekisterin karttapalvelun mukaan ainakin läheinen ja rinnakkainen etsintäalue Pahanlaaksonmaa on myös osittain päällekkäinen suojelualan kanssa ainakin Ollila-merkinnän alapuolella.
<http://gtkdata.gtk.fi/kaivosrekisteri/>

Lähteet

Lähteiden ja tihkupintojen suojelu tulee selvittää mukaan lukien niihin tulevan veden suojelu. Toiminnanharjoittajalla on alueella merkittäviä hydrologisia selvityksiä, jotka tulee sisällyttää ympäristölupahakemukseen.

4. Vakuudet

Malminetsintäluvalle tulee määrittää riittävä vakuus, joka kattaa vahingot mm. kairavedestä,

kairauskemikaaleista, kairausjätteestä ja sen jäämistä, kemikaaleista ja kairaputkista seuraavasta ympäristön pilaantumisesta ja terveysriskeistä. Mikäli kairausputket annettaisiin jättää pysyvästi maaperään, tulee niiden huoltoon, merkkien ylläpitoon ja vaihtoon olla vakuus myös hyvin pitkiksi ajoiksi.

Toisaalta mikäli kairaputket määrättäisiin poistamaan ja reiät betonoimaan, tälle tulee olla myös vakuus. Koska kyseessä on uusi teknologia, sen verifiointi ja tarkkailu pitkäaikaisvaikutusten ehkäisemiseksi edellyttää myös suurempia vakuuksia. Kemikaalien valvonta edellyttää tarkkailua ja mittauksia ja vakuutta niille.

Toiminta edellyttää ympäristölupaa ja merkittäviä vakuuksia jälkihoitoon sekä vahinkojen varalta. Vakuuksissa tulee selvittää myös riskit luontoarvoille, pohjavedelle ja lähteille. Näiden vakuuksien suuruus huomioiden kairareikien tukkiminen koko matkalta ja muut riskit ja ongelmat tarvittavine jälkiseurantoineen sekä mahdollisine korjaustoimineen ovat arviolta luokkaa 0.7 -2 miljoonaa euroa.

5. Kuulutus- ja kuulemisvirheet

Lupakuulutuksesta puuttuu oleellisia tietoja kuten täsmällinen tutkimussuunnitelma, tieto esitetystä vakuudesta, kaivannaisjättesuunnitelma ja tiedot ympäristö- ja luontovaikutuksista. Luontovaikutuksista esitetään, että yhtiö on hankkinut tiedot ympäristökeskukselta ja huomioi ne, mutta tietoja tai suojavyöhykkeitä ei esitetä hakemuksessa. Kuulemis- ja kuulutusvirheet ovat peruste luvan hylkäämiselle.

6. Aikaisempi malminetsintätoiminta ja haettu muu toiminta

Lupahakemuksessa ei ole kerrottu malminetsintätoiminnasta alueella. Hakemuksessa ilmeisimmin viitataan muilla alueilla tehtyihin kairauksiin. Se, että yhtiöllä on suuri määrä kooltaan suuria etsintäalueita, ei oikeuta laiminlyömään velvoitteita malminetsintään toisilla alueilla. Jotta lupa voitaisiin myöntää, hakijan tulee esittää yksityiskohtainen selvitys tällä kyseisellä hakemusalueella suorittamista uskottavista etsintätoimista, niin, että laillisia velvoitteita ei ole laiminlyöty, sekä kauanko alue on ollut yhtiön hallinnassa.

Hakemuksessa esitetään myös tehtäväksi maaperäkairauksia mm. YVA-arviointia varten. Tällaiseen toimintaan ei anneta lupaa kaivoslainmukaisena malminetsintänä, vaan toimintaan tulee olla asianmukaiset luvat muussa viranomaiskäsitelyssä.

7. Yksityisille eduille tulevat vahingot

Haittoja ja vahinkoja varten tulee määrätä kattava vakuus sekä sopimista varten kaivostoimitus, mikäli sopuun ei päästä. Kaivoslain mukaan kaikki haitat on korvattava.

Suomen Luonnonsuojeluliiton Lapin piirin puolesta

toiminnanjohtaja *Anna Bagge*

puheenjohtaja *Seppo Aikio*

Liite 1. Luonnonsuojeluliiton kaivosasiantuntija Jari Natusen tarkemmat perustelut

Liite 1. Luonnonsuojeluliiton kaivosasiantuntija Jari Natusen tarkemmat perustelut

Lausunto

26.9.2018

Malminetsintälupahakemuksista

Hakija: AA Sakatti Mining Oy

Lupa-alueen nimi: Pahanlaaksonmaa

Lupatunnus: ML2018:0077 ja

Lupa-alueen nimi: Kuusivaara

Lupatunnus: ML2018:0070

1. Hakijan edellytykset, tarkoitus ja aikaisemmat rikkomukset/laiminlyönnit

Se, että lupaprosessit ovat erillisiä prosesseja, ei poista kaivoslain velvoitteita aikaisempien rikkomusten suhteen. Kesällä 2018 ilmoitettujen osin Natura- ja luonnonsuojelualueilla tapahtuneiden öljyvotojen käsittely on kesken, mikä saattaa tarkoittaa, että malminetsintäluvan lupamääräyksiä rikottu. Kaivoslain pykälän 45§ kohdan 8) hakijan aikaisemmista laiminlyönneistä on tarkoitus estää väärinkäytösten jatkuminen. Lisäksi muistutuksen kohdassa 6 viitatus epäselvyydet ko. alueilla aikaisemmin tehdystä työstä voivat osoittaa aikaisempia laiminlyönnejä ja epäselvyyttä hakijan tarkoituksesta tehdä etsintätyötä alueella. *On erittäin tärkeää, että vanhat vahingot korvataan ja korjataan ennen kuin uusia lupia myönnetään. Pidän mahdollisena, että Yhtiö (Suomen tytäryhtiö Sakatti mining) voi emoyhtiön prioriteettien muuttuessa mennä konkurssiin, mikä edelleen korostaa tarvetta saada vanhat ongelmat nopeasti ratkaistuksi ennen mahdollista uutta toimintaa. Yhtiöllä on merkittävä hanke alueella, mutta se voi osoittautua kannattamattomaksi.*

Vaikuttaa myös ilmeiseltä, että mikäli asia jätetään vellomaan ongelmat vain laajenevat. Asiassa on merkittäviä avoimia kysymyksiä, kuten kosteilla alueilla tapahtuneiden vuotojen selvittäminen sekä onko kairausputkista mitattavissa oleva pohjavesi saastunut.

2. Malminetsinnän ympäristölupaa edellyttävät ympäristövaikutukset

Syväkairauksilla on vaikutuksia, joita malminetsijät ja Tukes eivät ole suostuneet tunnustamaan.

Pohjavedet, kairareikien tukkiminen koko matkalta

Kairauksilla on arvaamattomia vaikutuksia pohjavesiin. Kaikki maaperän ja kallioperän vesi on pohjavettä, jolla on ympäristösuojelulain nojalla ehdoton pilaamiskielto Tiedetään esimerkiksi syväkairauksien sekoittavan eri syvyyksien pohjavesiä ja johtavan saastumiseen.

Reikien betonointi on otettu esiin asiantuntijoiden toimesta. Reikien pysyvä tukkiminen on myös eräissä USAn kaivostandardeissa. Esim. Michiganin osavaltio edellyttää hylättyjen kaivojen täyttämistä koko reiän matkalta. Malmikairausreiät vastaavat porakaivoja.

https://www.michigan.gov/deq/0,4561,7-135-3313_3675_3689---,00.html

https://www.michigan.gov/deq/0,4561,7-135-3313_3675_3689-8001--,00.html

Menettely on erittäin hyvin perusteltu käytännön esimerkein, joissa

a) syvämmän pohjaveden suola vanhasta tukkimattomasta kaivosta pilaa uuden kaivon (1983 - Alcona County)

b) läheisen vanhan kaivon kautta tuleva pintavesi pilaa kaivon polttonesteillä, bakteereilla tai muilla haitta-aineilla

https://www.michigan.gov/deq/0,4561,7-135-3313_3675_3689-7993--,00.html

Michiganin standardeja voidaan pitää parhaan saatavilla olevan teknologian (BAT) referenssidokumenttina.

Edelleen Viiankiaavan YVAssa sama toiminnanharjoittaja kertoo kairareikien sementoinnista malminetsintä kairauksissa, mainittu ruhjevyöhykkeeseen kairaus.

Hankealueella malminetsintäkairauksesta peräisin olevat kairareivät tulpataan sementillä kairakauden lopuksi. Täyttö tehdään kahteen kohtaan kairareikää, heti mineralisaation yläpuolelle sekä rapautuneen kallioperän alapuolelle. Kairareikiin laitetaan ensin mekaaninen tulppa, jonka yläpuolelle laitetaan noin 10-20 metriä sementtiä. Pinnalle tulee vielä mansettitulppa. Tulppauksen riittävyys tullaan selvittämään tarkemmin ennen kaivostoiminnan aloittamista.

Katso Arviointiohjelma (Lappi_YVA_Sakatti_YvaOhjelma_liitteinen sivu 37).

<http://www.ymparisto.fi/fi->

FI/Asiointi_luvat_ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Ymparistovaikutusten_arviointi/YVAhankkeet/Sakatin_monimetalliesiintymän_kaivoshanke_Sodankyla/Sakatin_monimetalliesiintymän_kaivoshanke(45902)

Toisaalta betonointi on ollut vaihtoehtona Viiankiaavan malmikairauksien reikien loppukäsittelyssä.

Lupa-alueelta ei ole selvitetty ruhjevyöhykkeitä.

Haitta-aineiden vapautumisesta kairauksista

Suomen luonnonsuojeluliiton Jari Natunen ollut tutkimassa Kuusamon Kouervaarassa neljää kairausputkea ympäröivää sedimenttiä. Putkien läheisyydessä radioaktiivisuus oli 30-, 6-, ja 1.25 kertainen suhteessa kansainväliseen IAEA säteilyjätteen arviointinormiin 1000 Bq/kg kuiva-ainetta ja neljännen putken mittaus alitti määrittämissä rajan 500 Bq/kg. Alfa-aktiivisuuden 1000 Bq/kg ylittävät jätteet m.l. maa-ainekset ovat Säteilyturvakeskuksen (STUK) säteilysuojeluohjeen VAL2 (<https://www.stuklex.fi/fi/ohje/VAL2>) mukaan Luokan II jätteitä "joiden käyttöä on tarpeen säädellä säteilyaltistuksen rajoittamiseksi". Luokan III raja on 100 Bq/kg. Radioaktiivisuudesta mitattiin vain ravintoketjuissa ja luonnossa vaarallisin alfa-hiukkassäteilyä. Suurimmat arvot ovat poikkeuksellisia luonnossa ja ilmeinen saastumisriski. Toiseksi korkeimman pitoisuuden putken vedestä mitattiin 12.8 mikrogrammaa litra uraania. Tämä ylittää STUKin säteilyturvanäkökohdasta Talvivaaran uraanille antamasta vesirajan 10 mikrog/L. Huomioiden uraanin kemiallisen myrkyllisyyden ekologinen raja-arvo makeassa vedessä on noin 1.0-0.1 mikrog/L (EU SCHER Depleted uranium 2010). On huomattava, että vastaavasti voi vapautua muita raskasmetalleja ja haitta-aineita.

Pohjavesien sekoittuminen Virginia USA

Uraanin vapautuminen ja liukoisuus on muualtakin tunnettu ongelma. Kairausten aiheuttama uraanipitoisen veden vapautuminen tunnetaan Yhdysvaltain tiedeakatemian Virginian valtiolle tekemässä katsauksesta. Mekanismeina on hapen pääsy pohjaveteen ja uraanin vapautuminen kallion sisällä sekä suolapitoisen syvemmällä olevan pohjaveden pääsy ylempiin pohjavesiin (Scientific, Technical, Environmental, Human Health and Safety, and Regulatory Aspects of Uranium Mining and Processing in Virginia, kappale 6, sivut 197-198 <https://www.nap.edu/read/13266/chapter/9>). Tämä vastaa Michiganin kaivoesimerkkiä.

Kairausputkien poistaminen

Toisaalta kairausputkien jättäminen maastoon on monin tavoin haitallista. Maanpinnan yläpuolelta katkaistut putket ovat vaarallisia eläimillä ja maastossa liikkujille esimerkiksi talvella moottorikelkkailijoille tai muutoinkin metsäkoneiden renkaille. Tyypilliset kairausputket ruostuvat luonnossa ja muodostuvat entistä vaarallisemmaksi ja haitallisemmaksi jätteeksi. Jos pohjavesi on paineellista, niin tulppaus on vain rajallisen ajan toimiva ratkaisu.

Ruostuvat putket pilaavat pinta- ja pohjavesiä. Raudan hapettuminen ruostuvassa putkessa voi johtaa esimerkiksi arseenin vapautumiseen maaperästä, mahdollisesti myös mangaanin.

Ulkomailla on säännöksiä, jotka kieltävät putkien jättämisen esimerkiksi hylättyihin kaivoihin.

Putkien poistaminen on suhteellisen pieni toimenpide.

Maaputken ruostumisen vaikutus on myös havaittu seuraavassa Helsingin yliopiston progradu-tutkimuksessa Kähkölä, K., *Hiiliteräksisen suojausputken vaikutus maaporattujen kalliokaivojen vedenlaatuun*. Pro Gradu. Helsingin yliopisto, Geologian laitos, Geologian ja mineralogian osasto, 2005

Porakaivojen saneeraaja suosittaa ruostuvien hiiliteräspanputkien korvaamista ruostumattomalla teräksellä.

<http://porakaivot.blogspot.com/2018/05/>

GTK on äskettäisessä Lahtojen valitusasiassa tuonut esiin, että Sakatissa kyse on massiivisesta pitkien kairausreikien ohjelmasta. Luvassa tai sen suunnitelmissa ei ole yksilöity kairareikien pituutta, paksuutta tai ohjelman massiivisuutta.

Kairauskemikaalit

Käytännössä kemikaalien käyttö on erittäin todennäköistä. Yhtiö ja Tukes kerro kemikaaleista, koska katsovat kemikaalit hiljaisesti hyväksyttäväksi. Kemikaalien käyttöä on käsitelty Sakatin Natura-arviossa. Siinä olevista tiedoista sekä muista kemikaalitiedoista voidaan kuitenkin päätellä haitallisiksi. Kemikaalit edellyttävät ympäristöluvitusta, joten lupaa ei voida hyväksyä. Mikäli lupa kuitenkin hyväksyttäisiin, tulee siinä kieltää kemikaalien käyttö kairauksessa.

Kairauksissa käytetään haitallisia kemikaaleja

Julkista tietoa kairauskemikaaleista on Lapin ELYn lausunnossa 5.8.2015

(Lausunto_NA_täydennyksestä_Sakatti_5_elokuu_2015-3.pdf lausunto on Sakatin

kairauslupaliite, liitteenä muistutuksessa). Viiankiaavalla ELYn mainitsemat ja haitallisimpina pitämät kemikaalit olivat mineraaliöljytisle (tulee pitää luonnossa erityisen haitallisena), kaliumasetaatti ja etoksyloitu C12-15 alkoholi.

Kairauksissa käytetään apuaineita, jotka mahdollistavat soijan erottamisen ja veden kierrättämisen systeemissä. Ympäristöön jäävien haitallisimpien aineiden laskennalliset määrät suunnitelluissa kairauksissa ovat seuraavat:

- kaliumasetaatti	4 l/v
- mineraaliöljytisle	6,4 l/v
- etoksyloitu C12-15 alkoholi	0,24 l/v

Sakatissa kerrottujen kemikaalien ympäristöriskit

Ely lausunnossa on mainittu tarkemmin määrittelemätön mineraaliöljytisä, on mahdollista, että se sisältää luvanvaraisia aromaattisia aineita (PAH ja VOC-yhdisteet). Lisäksi öljyjakeille on ainakin pohjavedessä ympäristölaatuunormi, asetus 341/2009, Oljyjakeet (C10-40) 50 µg/l. Jos tisleen tiheys on 1kg/L, niin yksi litra voisi pilata 20 000 pohjavesilitran laadun ja 6.4 litraa 128 000 litran laadun. Pintavesille on Australian normi dokumentissa mainittu USEPA metodeilla 7 mikrogramma/litra tällöin edellisellä tiheysoletuksella voisi pilata 914 000 litraa pintavettä. Mahdollinen trigger value voi olla sivu 8.3-297 taulukon ja turvakertoimen 100 perusteella jopa 0.7 mikrog/L, jolloin pilaantuvan veden määrä olisi 9 140 000 litraa, eli 9140 kuutiota, katso gfmwq-guidelines-vol2-8.3b <http://www.agriculture.gov.au/SiteCollectionDocuments/water/nwqms-guidelines-4-vol2.pdf> , sivu 8.3-297

Kemikaaleissa on myös etoksyloitu alkoholi 0.24 litraa Australian 99% protection of species normi pintavedessä on Alcohol ethoxylated surfactants (AE) 50 mikrog/L mincos gov dokumentti taulukko 3.4.1 sivu 3.4-10

Ilmeisesti lista oli kuitenkin vajaa. Googella netistä löytyy ”ympäristöturvallisten” kairauskemikaalien valmistaja. Toisin kuin lupahakemuksesta voisi olettaa kairausliuos ei olekaan pelkkää vettä, vaan viskoosi kemikaali-cocktail, jonka pH on säädetty natriumkarbonaatilla arvoon 10 voimakkaasti emäksiseksi ja luonnossa haitalliseksi. Seuraava video havainnollistaa ”turvallista” kairausliuosta:

<https://www.youtube.com/watch?v=iWtcDFuV0YU>

Voiteluaineena on kasviperäinen öljy joka korvaa kilpailijoiden tuotteista raskasmetalliuoksia ja mineraaliöljyä. Yksi voiteluaine on kasviöljyyn perustuva, turvallisuusdokumentissa lukee, että siitä voi tulla palaessa vapautua rikkiyhdisteitä, joten pelkät kasviöljyt eivät selitä koostumusta. Kasviöljyillä on vedessä haittavaikutuksia muiden öljyjen tavoin. Yksi vaikutus on myös biologinen hapenkulutus, joka voi johtaa hapettomuuteen vedessä.

Maininta vähemmän ympäristöystävällisistä vaihtoehdoista: <https://www.matexdrillingfluids.ca/diamond-drilling.html>
www.matex-ccc.com THREAD COMPOUND ES's unique formulation provides excellent protection against thread wear, galling and seizing for tool joints, drill collars and rotary shouldered connections. THREAD COMPOUND ES is free of both petroleum oil carriers and all heavy metals, such as lead, zinc, copper, aluminum, etc.

[rikkiyhdisteet](#): SECTION 10. STABILITY AND REACTIVITY

"Hazardous Decomposition Products" Carbon and oxides of sulphur on burning." <http://2mco.com/Files/iweb/FSC/RDO302ES.pdf>

Polyakryyliamidi ja muut varatut polymeerit

Mainituista polymeereistä tai varatuista polymeereistä ainakin yksi koostuu polyakryyliamidista. Varattuja polymeerejä, kuten polyakryyliamidia käytetään maaperän aineksien stabiloimiseen kairareissä sekä hienoaineksen sekautukseen eli ns. flokkulanttina. Polyakryyliamideista voi tulla ongelma, jos aine hajoaa tai sisältää monomeerejä. Emäksinen pH, lämpötila ja mineraalit voivat aiheuttaa hajoamista. Talvivaarassa on mitattu ilmeisesti vedenkäsittely flokkulanttina käytetystä polyakryyliamidista tullutta akryyliamidi-monomeeriä.

Polyakryyliamidi polymeeri.

<ftp://ftp.nwb-oen.ca/registry/13%20CLOSED%20CANCELLED/2BE->

[BKL0609%20Majescor%20CLOSED/1%20APPLICATION/2007%20Amendment%201/070626%202BE-](#)

[BKL0607%20MSDS%20Matex%20DD%202000-ILAE.pdf](#)

Varatut polymeerit ovat kaloille ja vesieliolle vaarallisia, vaikka ne eivät olisi ihmiselle myrkyllisiä

Australian vaikutusarvio vesien selkeytykseen käytettävistä orgaanisista flokkulanteista haittaa 1 mikrog/L tasolla. Pitoisuus tarkoittaa, että 1 gramma ainetta voi tehdä 1000 m³ (eli miljoona

litraa) vettä haitalliseksi vesieliöille. Siten polymeerit voivat olla kaikkein haitallisin komponentti kairausvesissä.

<http://www.agriculture.gov.au/SiteCollectionDocuments/water/nwqms-guidelines-4-vol2.pdf> sivu pdf 428/678 page 8.3–301 [linkki on lähdeviitteenä, kopioitu yhteenveto käännöksineen alla.]

Käännös Australian polymeeriarviosta: Polyelektrolyytti-flokkulantit, muutoin kutsuttu orgaanisiksi polymeeri-flokkulanteiksi (OPF), tarjoavat vaihtoehdon tavanomaiselle käsittelylle raudalla ja alumiinisuoloilla. Ne ovat korkean molekyyli­massan synteettisiä polymeerejä., joita voidaan formuloida spesifisiin sovelluksiin. OPF[-aineita] kuvaavat seuraavat ominaisuudet [Lamberton 1995]: polymeerin kemia, polaarisuus(kationinen, anioninen, tai amfoteerinen), molekyyli­paino, varaustiheys, fysikaalinen muoto (kiinteä, vesiliuos, emulsio jne). Australiassa useimmat(yleisimmät) polymeerien kemialliset ryhmät ovat polyakryyliamidit, poly-dadmac- ja epikloorihydriini-amiini-polymeerit (Bolto 1994). Yksi merkittävimmistä vaikeuksista flokkulanttien päästökäytössä on, että flokkulanttien vesipitoisuuksien analysointi on vaikeaa.

Ohjeet: Tieto oli vajaavaista, jotta voitaisiin kehittää ohjeellisia raja-arvoja OPFille, erityisesti joutuen laajasta joukosta polymeeri tyyppistä. Kun **akuutteja vaikutuksia on raportoitu niinkin alhaisella pitoisuudella kuin 10 mikrog./L, 1 mikrog./L polymeeripitoisuudet voivat aiheuttaa ympäristöhaittaa.**

Alkuperäinen teksti: Polyelectrolyte flocculants, otherwise called organic polymeric flocculants (OPF), provide an alternative to conventional treatment with iron and aluminium salts. They are high molecular weight synthetic polymers, which can be formulated for specific applications. OPFs are characterised by a number of features (Lamberton 1995): • chemistry of the polymer • polarity (cationic, anionic, non-ionic or amphoteric) • molecular weight • charge density • physical form (solid, aqueous solution, emulsion, etc.). In Australia, most chemical groups of polymers are polyacrylamides, polydadmacs and epichlorohydrin-amine polymers (Bolto 1994). One of the major difficulties in controlling flocculant releases is that it is difficult to analyse for flocculant levels in water.

Guidelines There were insufficient data to develop guideline trigger values for OPFs, particularly given the range of polymer types. As acute effects are reported as low as 10 µg/L, polymer concentrations greater than 1 µg/L may cause environmental harm.

Suljettu kierto

Yhtiö esittää käyttävänsä suljettua kiertoa. Lupahakemuksessa ei ole selvitetty. Se ei poista veteen liukenevia raskasmetalleja, arseenia yms. Myöskään suspendoituneen kiintoaineksen poistossa menetelmän tehoa ei ole esitetty. Vastineesta ei ilmene luontoon päätyvän jätteen määrä. Käytännössä se on suuri haitallisimman pienen kiintoaineksen kohdalla, mikäli menetelmässä ei käytetä laskeutuskemikaaleja. Kemikaalit taas päätyisivät luontoon ja niiden käytöllä tulee olla ympäristölupa, ks kohta kemikaalit edellä.

Mikäli lupaa ei hylätä tulee lupavaatimukseen lisätä suljetun vesikierron määritelmä seuraavasti: *Kairauksessa käytetään suljettua vesikiertoa, jossa kairauksesta käytettävää ja siihen sekoittuneita aineita ei joutu kontaktiin ympäristön kanssa maan pinnalla tai sen alla.* Asiassa tulee esittää uskottava tekninen selvitys ja valvonta. Käytännössä tämä ei liene mahdollista, joten toiminta tulee saattaa ympäristölupakäsittelyyn.

Vesi- ja kiinteä/suspendoitunut kaivannaisjäte tulee toimittaa erikseen asianmukaiseen jätteen käsittelyyn. Yhtiön tulee toimittaa tiedot jätteiden koostumuksesta, tarkastusmittauksista ja käsittelystä paikalliselle ELY-keskuksen hyväksyttäväksi ennen toiminnanaloittamista sekä

tarkastusmittaustiedot ja mahdolliset korjaukset suunnitelmaan ennen jätteiden toimittamista käsiteltäviksi.

Valitettavasti oikeaa suljettua kiertoa ei ole olemassa kairauksille ja edellisessäkin tilanteessa kairausjätteitä ja kemikaaleja joutuisi pohjavesiin sekä kallio- ja maaperään. Toisaalta maan ja pohjaveden pilaaminen on YSL:n mukaan ehdottomasti kielletty. Tämän johdosta on erityisen välttämätöntä luvittaa kaikki kairauksessa käytettävät kemikaalit.

Toisaalta kairauksessa tulee olla seuranta tilanteille, joissa kairaus sattuu ympäristö pilaavaan kiviainekseen, kuten arseenia ja sulfidisia (metalli)mineraaleja käsittäviin kiviaineksiin, niin, että pilaantumisen vaara on olemassa. Kairaukseen liittyvät kemialliset ongelmat on selvästi ympäristöluvitusta edellyttäviä asioita, jotka ovat Tukesin toimivallan ja osaamisen ulkopuolella.

Kairareikien välitön betonointi koko kairareian matkalla on ilmeisen välttämätöntä eri syvyyksillä olevien pohjavesien sekoittumisen estämiseksi. Tämä vastaa myös olemassa olevia ja hyvin perusteltuja pohjaveden suojelustandardeja esim. USAssa.

3. Luontoarvot

Luonnonsuojelualueet

Malminetsintäalueet ovat joka tapauksessa Natura- ja luonnonsuojelualueiden läheisyydessä ja siten tulee olla selvitys toiminnan vaikutuksista luonnonsuojeluarvoihin.

GTKn kaivosrekisterin karttapalvelun mukaan ainakin malminetsintäalue Pahanlaaksonmaa on osittain päällekkäinen suojelun alueen kanssa ainakin Ollila-merkinnän alapuolella ja asia on syytä tarkistaa myös Kuusivaaran suhteen. <http://gtkdata.gtk.fi/kaivosrekisteri/>

Lähteet

Pohjavesi virtaa yleensä maaston pinnan suuntaisesti. Lähteiden ja tihkupintojen suhteen ylämaastossa tapahtuva etsintä kuten kairaus voivat vaarantaa lähteet.

Esimerkiksi Mondon Pihlajavaaran kaivoksen luvassa ei pidetä louhokseen nähden ylempänä sijaitsevalle lähteelle tulevaa riskiä suurena. Pihlajavaaran lupa sivu 29, linkki alla

Välittömästi louhosalueen itäpuolella noin 25 metrin etäisyydellä kaivospiirin rajasta Pihlajavaaran rinteellä sijaitsevaan lähteeseen vaikutukset eivät ole todennäköisiä, koska lähteen valuma-alue sijaitsee yläpuolisessa rinteessä (maapohjavesi). Louhinnan aiheuttamat kallioperän rakoilut ja mahdolliset kallipohjaveden virtaussuuntien muutokset eivät ole todennäköisiä, koska malmia louhitaan pääosin kaivinkonetyönä.

Toisaalta lähteen yläpuolinen pohjaveden sotkeminen on erityinen riski. Pihlajavaaran talkkikaivoksen ympäristölupa (geologisesti poikkeuksellisen harmiton kaivos?).

www.avi.fi/documents/10191/56960/psavi_paatos_97_12_1-2012-09-18.pdf

Koska lähteiden hydrologiaa ei ole selvitetty, ei myöskään lupaa voida myöntää niiden pohjaveden muodostumisalueilla. Lähteet ovat vesilain suojelema luontotyyppi ja niissä voi olla uhanalaisia ja suojeltuja kasveja ja muita eliöitä.

Lähteiden vaarantamisen tai hävittämisen suhteen toimivaltainen viranomais on ympäristölupaviranomaisen (Pohjois-Suomen AVI).

Kaivoshankeen YVAssa mainitut selvittävät luontoarvot

Kaivosyhtiön Sakatin YVA-ohjelmassa kerrotaan useista luontoselvityksistä, jotka tulisi suorittaa malminetsintäalueen käsittävälle kaivoshankkeelle ja sen ympäristölle. On erikoista, että näitä ei tarvitsisi tehdä malminetsintäalueella, vaikka malminetsintä voi yhtä lailla haitata ja tuhota esimerkiksi luontodirektiivin suojelema eläin- ja kasvilajeja.

Suojeluvuorotteet rajauksineen kuuluu esittää lupahakemuksessa.

4. Vakuudet

Vakuudet eivät tyypillisesti ole riittäviä. KHO:n äskettäinen päätös (KHO 2018:46) edellyttää erikseen harkittua valtausaluekohtaista vakuutta. Lupahakemuksessa vakuus ja sen perusteet on jätetty auki. Sen lisäksi, että vakuus on määritettävä lupakohtaiseksi, tulee muistutuksena annetun lausuntonne yksityiskohtaiset vaatimukset ympäristölupaan ja muihin vaatimuksiin perustuen selvittää vakuuksia laskettaessa.

On erityisen ilmeistä, että tyypillinen 10 0000 tai muutaman kymmenen tuhannen euron vakuus ei edes riittäisi lähimainkaan esim. etsintäalueen kemiallisten vahinkojen ennallistamiseen alalla tyypillisesti toimittaessa. Toiminnasta seuraisi todennäköistä maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Tällaisten vahinkojen korjauskustannukset ovat tyypillisesti ainakin satoja tuhansia euroja tai miljoonia euroja, jos vahingot ovat ylipäänsä korjattavissa.

Toiminta edellyttää ympäristölupaa ja merkittäviä vakuuksia jälkihoitoon sekä vahinkojen varalta. Vakuuksissa tulee selvittää myös riskit luontoarvoille, pohjavedelle ja lähteille.

Näiden vakuuksien suuruus huomioiden kairareikien tukkiminen koko matkalta ja muut riskit ja ongelmat tarvittavine jälkiseuraintoineen sekä mahdollisine korjaustoimineen ovat arviolta luokkaa 0.7 -2 miljoonaa euroa.

5. Kuulutus- ja kuulemisvirheet

Lupakuulutuksesta puuttuu oleellisia tietoja kuten täsmällinen tutkimussuunnitelma, tieto esitetystä vakuudesta, kaivannaisjätesuunnitelma ja tiedot ympäristö- ja luontovaikutuksista. Luontovaikutuksista esitetään, että yhtiö on hankkinut tiedot ympäristökeskukselta ja huomioi ne, mutta tietoja tai suojavyöhykkeitä ei esitetä hakemuksessa. Kuulemis- ja kuulutusvirheet ovat peruste luvan hylkäämiselle.

6. Aikaisempi malminetsintätoiminta ja haettu muu toiminta

Lupahakemuksessa ei ole kerrottu malminetsintätoiminnasta kyseisten lupahakemusten alueella. Hakemuksissa ilmeisimmin viitataan muilla alueilla tehtyihin kairauksiin. Se, että yhtiöllä on suuri määrä kooltaan suuria etsintäalueita, ei oikeuta laiminlyömään velvoitteita malminetsintään toisilla alueilla.

Jotta lupa voitaisiin myöntää hakijan, tulee esittää yksityiskohtainen selvitys tällä kyseisellä hakemusalueella suorittamista uskottavista etsintätoimista sekä kuinka kauan alue on ollut yhtiön hallinnassa, niin, että voidaan varmistua, ettei laillisia velvoitteita ei ole laiminlyöty

kaivoslain 45§ 8. kohdan mukaisesti.

Hakemuksessa esitetään myös tehtäväksi maaperäkairauksia mm. YVA-arviota varten. Tällaiseen toimintaan ei anneta lupaa kaivoslainmukaisena malminetsintänä, vaan toimintaan tulee olla asianmukaiset luvat muussa viranomaiskäsitelyssä. Tämäkin asettaa kyseenalaiseksi hakijan tarkoituksen kaivoslain 45§ 8. kohdan perusteella.

Helsingissä 26.9.2018

Kunnioitavasti

Jari Natunen

Ympäristöbiokemisti, FT

njarit@yahoo.com

040 77 13 781

Suomen luonnonsuojeluliiton Kainuun piiri ry

TURVALLISUUS- JA KEMIKAALIVIRASTOLLE

Asia Selitys malminetsintäluvahakemuksesta saatuihin lausuntoihin ja mielipiteeseen, ML2018:0077

Selityksen antaja

AA Sakatti Mining Oy, ("Hakija")
Tuohiaavantie 2
99600 Sodankylä

Selityksen antajan asiamies ja prosessiosoite

Asianajaja Casper Herler
Borenius Asianajotoimisto Oy
Eteläesplanadi 2, 00130 Helsinki
Puhelin 020 7133 3288
Faksi 020 713 3499
Sähköposti casper.herler@borenius.com

Lausuntojen ja mielipiteiden antajat

- (1) Sodankylän kunta
- (2) Lapin ELY-keskus
- (3) Metsähallitus
- (4) Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry

1 JOHDANTO

1. Hakija malminetsintälupahakemus (ML2018:007, Pahanlaaksonmaa) on tullut vireille Turvallisuus- ja kemikaalivirastossa ("Tukes") 23.6.2014 .
2. Tukes on 28.8.2018 kuuluttanut malminetsintälupahakemuksen ja varannut mielipiteiden ja muistutusten antamista varten aikaa 27.9.2018 saakka.
3. Tukes on varannut Hakijalle tilaisuuden antaa selityksen malminetsintälupahakemuksesta saatuihin Sodankylän kunnan ("Kunta"), Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ("ELY-keskus") ja Metsähallituksen lausuntoihin ja Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry:n mielipiteeseen.

2 SELITYS

2.1 Sodankylän kunnan lausunto

4. Lausunnon mukaan hakemus sijoittuu Kelujärvi-Rajala ja Lokka-Koitelainen-Kevitsa osayleiskaavojen alueelle. Osayleiskaavoissa alueeseen kohdistuu pääasiassa maa- ja metsätaloustalvaista aluetta (M), maa- ja metsätalousaluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU-1) sekä Kuusivaaran alueen läpi kulkeva moottorikelkkaura.
5. Lausunnossa edellytetään, ettei kelkkauran käytölle aiheudu haittaa malminetsinnästä. Hakijalla ei ole huomauttamista Sodankylän kunnan lausuntoon.

2.2 ELY-keskuksen lausunto

2.2.1 Natura 2000 -verkosto ja luonnonsuojelualueet

6. Lausunnossa todetaan, että lupahakemuksessa ei ole esitetty arviota malminetsinnän vaikutuksista Viiankiaavan Natura-alueeseen, jollainen olisi ollut syytä tehdä, koska tutkimustoimpiteillä voi olla yhteisvaikutukset huomioon ottaen vaikutuksia Viiankiaavan suojeluperusteisiin.
7. Jotta voidaan varmistua, ettei tutkimustoiminta todennäköisesti merkittävästi heikennä Viiankiaavan Natura-alueen suojeluperusteita, ELY-keskus ehdottaa, että koneellinen näytteenotto rajataan lintujen pesimäajan (1.5. - 31.7.) ulkopuolelle 100 metrin suojavyöhykkeellä Viiankiaavan Natura-alueen rajasta. Lisäksi ELY-keskuksen lausunnossa pidetään tarpeellisena, että Hakija lähettää tutkimussuunnitelmat etukäteen tiedoksi ELY-keskukselle. Hakijalla ei ole huomautuksia näihin ehdotuksiin.

2.2.2 Pohjavesialueet

8. Lausunnossa todetaan, että hakemusalue sijoittuu Kersilönkankaan ja Pahanlaaksonmaan pohjavesialueille. Pohjavesialueilla ei sijaitse vedenottoita.
9. Lausunnon mukaan Kersilönkankaan pohjavesialue todennäköisesti tullaan poistamaan luokituksesta ja Pahanlaaksonmaan pohjavesialue tullaan nostamaan luokkaan 2. Lausunnon perusteella pohjavesialueilla on mahdollista tehdä malmintutkimusta.

10. Selityksenä Hakija toteaa, että tutkimuksissa ei käytetä kaivinkoneita ja kaikessa tutkimustoiminnassa vältetään muutenkin toimenpiteitä, jotka voisivat aiheuttaa vaaraa pohjaveden määrälle ja laadulle. Lisäksi Hakija toteaa, että pohjavesialueilla ei tulla säilyttämään työkoneita tai öljysäiliöitä. Kairakoneet ovat alueella suoritettavan kairauksen ajan.

2.2.3 Lähteet, kaivot ja vesistöt

11. Lausunnon mukaan hakemusalueella sijaitsee luonnontilaisia lähteitä, joihin tulisi jättää vähintään 20 metrin suojavaoikeus. Hakijalla ei ole tähän huomauttamista. Lisäksi Hakija toteaa, että kaikki lähteiden yläpuolinen tutkimustoiminta pyritään toteuttamaan siten, että lähteiden antoisuutta ja laatua ei vaaranneta.
12. Lausunnon mukaan toiminnassa tulee huomioida alueen mahdolliset yksityiset kaivot ja, mikäli alueella tehdään kaivuutoimenpiteitä, ainakin 500 metrin etäisyydellä käytössä olevat kaivot tulisi ottaa tarkkailuun. Hakijalla ei ole tähän huomauttamista.
13. Hakija toteaa, että tutkimustoiminta toteutetaan niin, ettei kairauksissa maanpinnalle nouseva kiviaines pääse valumaan vesistöihin eikä muukaan koneellinen näytteenotto ja liikkuminen aiheuta kuormitusta vesistöihin.

2.2.4 Rauhoitetut ja uhanalaiset lajit

14. Lausunnon mukaan hakemusalueella esiintyy luonnonsuojelulain (1096/1996) 42 §:n nojalla rauhoitettuja lajeja. Näistä toinen on myös luontodirektiivin liitteen IV (b) laji eli laji, joka edellyttää tiukkaa suojelua. Tämän lisäksi hakemusalueella on myös useita uhanalaisten ja silmälläpidettävien kasvilajien esiintymiä.
15. Lausunnon edellytetään, että rauhoitettujen lajien esiintymiin jätetään vähintään noin 20 metrin suojavaoikeus, jotta näytteenotolla ei vaaranneta esiintymien säilymistä. Hakija toteaa, että luonnonsuojelulain nojalla rauhoitetut lajit otetaan kaikessa tutkimustoiminnassa huomioon niin, ettei toiminta vahingoita tai vaaranna esiintymiä, ellei suojelusta poikkeamiseen ole saatu asianmukaista lupaa. Lisäksi Hakija viittaa tämän selityksen kohtaan 6, jonka mukaan Hakija tulee lähettämään tutkimussuunnitelmat etukäteen ELY-keskukselle tiedoksi. Tällä toimintatavalla voidaan varmistua siitä, ettei tutkimustoiminnalla vahingoiteta tai vaaranneta esiintymiä.
16. Siitäkin huolimatta, että luonnonsuojelulain mukaan uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit eivät nauti rauhoitussäännösten mukaista suojelua, Hakija pyrkii ottamaan uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit huomioon kaikessa tutkimustoiminnassa huomioon niin, ettei toiminnalla vahingoiteta tai vaaranneta esiintymiä.

2.2.5 Muuta

17. Hakija toteaa, että kaikessa toiminnassa muutenkin vältetään turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimuksen tekemiseksi on välttämätöntä. Hakijan vakiintuneiden toimintatapojen mukaisesti tutkimusten jälkeen maasto entisöidään.

2.3 Metsähallituksen lausunto

18. Lausunnon mukaan tutkimustoiminnassa tulee huomioida alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Lisäksi lausunnon mukaan, että tutkimustoiminta tulee tapahtua kaavamääräyksiä noudattaen ja siten, että kaikessa tutkimustoiminnassa vältetään toimenpiteitä, jotka voisivat aiheuttaa vaaraa pohjaveden määrälle ja laadulle. Tämän lisäksi tutkimustoiminta tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että puustolle ja taimikolle aiheutuvat vahingot jäävät mahdollisimman vähäisiksi ja, että Metsähallituksen tieverkostoa käytettäessä huomioidaan tiestön kunto-tilanne. Lisäksi lausunnossa edellytetään, että kairausreikien maaputket katkaistaan mahdollisimman läheltä maan pintaa ja putkien päät tulpataan. Hakijalla ei ole huomautuksia näihin ehdotuksiin.
19. Lausunnon mukaan hakemusalueella on arvokas luontokohde, jolla tutkimustoimintaa tulee välttää eikä alueella tule tehdä tutkimuskaivantoja. Lausunnon mukaan muutkin tutkimustoiminnat arvokkaalla luontokohteella tulee tehdä siten, että elinympäristön ominaispiirteet säilytetään.
20. Selityksenä Hakija toteaa, että se tulee välttämään arvokkaalla luontokohteella toimimista. Mikäli alueella suoritetaan tutkimustoimintaa, pyritään tutkimustoimet toteuttamaan siten, että elinympäristön ominaispiirteet säilyvät muuttumattomina. Lisäksi Hakija toteaa, että Hakijan toimintatapojen mukaisesti tutkimusten jälkeen maasto entisöidään.
21. Silmälläpidettävien lajien osalta Hakija viittaa tämän selityksen kohtaan 12 ja pohjavesialueiden osalta tämän selityksen kohtaan 2.2.2.
22. Muilta osin Hakijalla ole huomauttamista Metsähallituksen lausuntoon.

2.4 Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry:n mielipide

2.4.1 Kunnostustöiden vaikutus vireillä olevaan lupahakemukseen

23. Mielipiteen mukaan malminetsintälupaa ei tulisi myöntää, koska Hakija on väitetysti aiheuttanut kohtuuttomia ja ilmeisen laittomia haittoja, joita ei ole korjattu eikä korvattu.
24. Hakija olettaa, että mielipiteessä viitataan Viiankiaavan polttoainevuotoihin ja toteaa selityksenä, että ulkopuolisen asiantuntijan PBM Oy:n toteuttamassa Viiankiaavan polttoainevuotoihin liittyvässä selvityksessä tutkittiin yhteensä 28 viime talven kairauksiin liittyvää kohdetta, jonka perusteella 12 kohteeseen esitetään eriasteisia kunnostustoimenpiteitä. Kohteista kuusi sijaitsee suojelualueella ja kuusi suojelualueen ulkopuolella. ELY-keskus on 21.9.2018 antanut alueiden puhdistamista koskevan päätöksen, jonka perusteella Hakija on toteuttanut alueen kunnostustyöt.
25. Hakijan näkemyksen mukaan käynnissä oleva tai jo suoritettu kunnostustyö hakemusalueen ulkopuolella ei ole kaivoslain (621/2011) mukainen malminetsintäluvan myöntämisen este eikä mielipiteessä tuoda esille sellaisia lakiin perustuvia seikkoja, joiden valossa asiaa tulisi arvioida toisin. Lisäksi Hakija viittaa korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen 9.3.2018 taltionumero 1069. Asiassa oli kyse luvan myöntämisen esteiden arvioinnista. Päätöksen mukaan lupamääräysten vastainen toiminta ei itsessään ole luvan myöntämisen este vaan arvioinnissa tule myös

huomioida laiminlyöntien kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä. Hakija toteaa, että talven 2018 aikana tapahtuneet polttoainevuodot eivät ole määrältään merkittäviä ja, että kunnostustyön johdosta aiheutettu vahinko jäänee pieneksi. Hakijan näkemyksen mukaan tapahtuneet öljyvuo-dot eivät siten ole kaivoslain 46 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettu olennainen laiminlyönti, jonka perusteella nyt käsillä oleva lupahakemus tulisi hylätä.

2.4.2 Syväkairaus ei edellytä ympäristölupaa

26. Mieli-piteessä esitetään, että syväkairaus edellyttää toimintana ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa.
27. Selityksenä Hakija toteaa, ettei malminetsintä toimintana kuulu ympäristönsuojelulain yleisen luvanvaraisuuden piiriin eikä toiminnasta aiheudu sellaisia vaikutuksia ympäristöön, jotka edellyttäisivät ympäristölupaa. Lisäksi Hakija toteaa, etteivät ELY-keskus ympäristönsuojelulain mukaisena valvovana viranomaisena tai Metsähallitus alueen maanomistajana ole lausunnoissaan katsoneet toiminnan edellyttävän ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa.
28. Hakija toteaa, että tässä selityksessä esitetyillä lieventävillä toimenpiteillä sekä malminetsintä-lupapäätöksessä annettavilla lupamääräyksillä voidaan tutkimustoiminta toteuttaa niin, ettei toiminnasta synny kiellettyä seurausta tai kohtuutonta haittaa ympäristölle.

2.4.3 Pohjavesialueet ja lähteet

29. Mieli-piteen mukaan Hakijan tutkimustoiminta on todistetusti aiheuttanut pohjavesien pilaantumista eikä lupaa tule siksi myöntää.
30. Hakija olettaa, että mieli-piteessä viitataan Viiankiaavan polttoainevuotoihin. Selityksenä Hakija viittaa ELY-keskuksen 21.9.2018 antaman alueiden puhdistamista koskevan päätöksen tauluk-koon 3 (s.7), jonka mukaan yhdestäkään pohjavesiputkesta otetusta näytteestä ei ole tehty ha-vaintoa öljyhiilivedystä.
31. Lisäksi Hakija viittaa ELY-keskuksen lausuntoon, jonka mukaan pohjavesialueilla on mahdol-lista tehdä malmin-tutkimusta. Hakija myös toteaa, että tutkimuksissa ei käytetä kaivinkoneita ja tutkimuksissa pyritään muutenkin välttämään toimenpiteitä, jotka voisivat aiheuttaa vaaraa poh-javeden määrälle ja laadulle. Lisäksi Hakija toteaa, että pohjavesialueilla ei tulla säilyttämään työ-koneita tai öljysäiliöitä. Kairakoneet ovat alueella suoritettavan kairauksen ajan.
32. Hakija on lisäksi päivittänyt kairaustoimintaa ohjaavaa ohjeistustaan, jonka mukaan:
 - Alueella käytettävän kairauskaluston polttoaine- ja öljysäiliöillä on joko kaksoispohja tai niitä pidetään erillisessä kaukalossa mahdollisten valumien syntymisen ehkäisemiseksi.
 - Jokaiselle kairauspisteelle varataan imeytysainetta.
 - Kaluston hydraulikkajärjestelmissä on käytettävä biohajoavaa öljyä, milloin sen käyttö on teknisesti mahdollista.

33. Edellä selostetun perusteella tutkimustoiminta on mahdollista toteuttaa siten, ettei siitä aiheudu merkittävää pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

2.4.4 Kairausjäte ja –vesi sekä kairausputket

34. Mielipiteessä edellytetään, että malminetsintää koskevassa ympäristöluvassa tulisi olla yksityiskohtainen selvitys kairausjätteen poistotehosta huomioiden erikokoiset kiintoainehiukkaset. Mielipiteessä todetaan, että kairausjäte tulee leviämään pohjaveteen sekä kallion ruhjeisiin ja mahdollisesti maaperään ennen nousua maan pinnalle.
35. Ympäristöluvan tarvetta koskien Hakija viittaa tämän selityksen kohtaan 2.4.2.
36. Kairausjätettä ja kairausvesiä koskien Hakija toteaa, ettei ELY-keskuksen lausunnossa esille nostetut seikat tutkimustoiminnan ympäristövaikutuksista tue mielipiteessä esitettyjä väitteitä kairausjätteestä, kairausvesistä tai kairausputkista eikä mielipiteessä esitetyt perustelut väitteiden tueksi anna aihetta arvioida pilaantumiseen vaaraa toisin. Lisäksi Hakija haluaa tuoda esille, etteivät ELY-keskus tai Metsähallitus ole edellyttäneet kairausputkien poistamista.
37. Mielipiteessä on todettu, että kairareikien betonoinnin osalta kyseessä on uusi teknologia, joka edellyttää verifiointia ja tarkkailua. Hakija ei pidä perusteltuna ottaa käyttöön toimintatapaa (kairareikien betonointi), jonka vaikutuksia ympäristöön ei tunneta. Lisäksi betonointi lisäisi kairametrien määrää, koska se estäisi käyttämästä vanhoja kairareikiä tutkimustoiminnassa.
38. Toisin kuin mielipiteessä todetaan, tutkimustoiminta on mahdollista toteuttaa siten, ettei siitä aiheudu merkittävää pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa toteuttamalla malminetsintä esimerkiksi suljettua kiertoa käyttäen ja keräämällä kairaussoija talteen sekä katkaissamalla kairausputket.

2.4.5 Luontoarvot ja luonnonsuojelualueet

39. Mielipiteen mukaan lupahakemuksessa ei ole selvitetty alueen luontoarvoja.
40. Selityksenä Hakija toteaa, että lupahakemus sisältää selvityksen toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista lupahakemuksen kohdassa 5. Lisäksi Hakija toteaa, että aikaisemman toimintatavan mukaisesti tutkimustoiminta suunnitellaan niin, ettei toiminnalla vaaranneta uhanalaisten lajien esiintymiä ja, että tutkimustyöstä sovitaan yhteistyössä muiden paikallisten toimijoiden ja maanomistajien kanssa. Tämän lisäksi Hakija lähettää tutkimussuunnitelmat tiedoksi Tukesille ja ELY-keskukselle etukäteen, jolloin voidaan varmistua siitä, ettei tutkimustoiminnalla aiheuteta kiellettyä seurausta.
41. Selityksenä mielipiteessä viitattuun luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitettuun arviointiin ja suojavyöhykkeeseen Hakija viittaa tämän selityksen kohtaan 2.2.1, jossa selostetulla tavalla voidaan varmistua siitä, ettei tutkimustoiminta todennäköisesti merkittävästi heikennä Viiankiävan Natura-alueen suojeluperusteita.
42. Mielipiteessä viitataan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaiseen arviointiselostukseen.

43. Selvyyden vuoksi Hakija toteaa, ettei malminetsintä toimintana edellytä edellä viitatus lain mukaista arviointimenettelyä eikä ELY-keskus ole tehnyt päätöstä arviointimenettelyn soveltamisesta nyt käsillä olevaan hankkeeseen.

2.4.6 Lähteet

44. Mielenpiteessä on edellytetty, että lähteiden ja tihkupintojen suojele tulee selvittää mukaan lukien niihin tulevan veden suojele.
45. Selityksenä Hakija toteaa, että lähteitä ja niihin tulevien vesien suojele on selvitetty mukaan lukien ELY-keskukselta saatu lausunto lupahakemusta koskien. Tämän lisäksi Hakija viittaa tämän selityksen kohtaan 2.2.3.

2.4.7 Kaivoslain edellyttämä vakuus

46. Mielenpiteessä esitetään, että lupapäätöksessä tulee asettaa malminetsintäluvalle kaivoslain 107 §:n mukainen vakuus esimerkiksi etsintäalueen kemiallisten vahinkojen ennallistamista sekä kairareikien betonointia varten.
47. Hakija toteaa, että kaivoslain 107 §:n mukaan vakuus tulee asettaa mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkihoitotoimenpiteitä varten.
48. Hakija kiinnittää Tukesin huomiota siihen, että mielenpiteessä esitetty 700.000 – 2.000.000 euron vakuus on epärealistinen nyt käsillä olevan toiminnan laatu ja laajuus huomioiden ja perustuu virheellisiin laskelmiin. Hakija toteaa, ettei ELY-keskus ole edellyttänyt kairareikien betonointia tai nähnyt malminetsintätoiminnan aiheuttavat kemikaalivaaraa alueelle, jolloin mielenpiteessä esitetty laskelma määrättävästä vakuudesta perustuu olettamuksille toiminnan aiheuttamasta vaaroista, joita ELY-keskuksen ei lausunnossaan ole pitänyt todennäköisenä tai mahdollisena sekä jälkihoitotoimenpiteille, joita ELY-keskuksen lausunnossa ei ole pidetty ympäristön kannalta tarvittavina.
49. Hakija on valmis asettamaan kohtuullisena pidettävän vakuuden malminetsintää varten. Hakija pyytää Tukesia huomioimaan vakuutta koskevan harkinnan osalta sen, että tutkimustoiminta alueella on vakiintunutta ja, että toimintaan liittyvät riskit ovat tarkoin viranomaisten ja Hakijan tiedossa. Perusteita vakuustason kohtuuttomalle nostamiselle ei siten ole käsillä.

2.4.8 Kuulutus- ja kuulemisvirheet

50. Mielenpiteen mukaan lupahakemuksen tiedottamisessa on tapahtunut menettelyvirhe, koska kuulutusasiakirjat eivät ole sisältäneet täsmällistä tutkimussuunnitelmaa, tietoa esitetystä vakuudesta, kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa ja tietoja ympäristö- ja luontovaikutuksista.
51. Hakijan toteaa, että lupahakemuksesta on tiedotettu kaivoslain 40 §:n ja kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 26 §:n mukaisesti. Käytännössä kuulutus on toteutettu Tukesin laatimalla kuulutusasiakirjalla, joka sisältää tiedot lupa-alueesta, hakemuksen mukaisesta toiminnasta, muistutusten ja mielenpiteiden antamiseen varatusta määräajasta sekä

hakemusasiakirjojen nähtävillä pidosta. Tämän lisäksi kuulutusasiakirjaan liitetään pääsääntöisesti jäljennös hakemusasiakirjoista. Hakijan käsityksen mukaan kyseinen käytäntö täyttää kaivoslain vaatimuksen lupahakemuksen tiedottamisesta.

52. Toisin kuin mielipiteessä väitetään, kuulutus on sisältänyt tiedot toimintaa koskevista suunnitelmista (Tukesin kuulutusasiakirja sekä kuulutusasiakirjan liitteenä olevan lupahakemuksen kohta 4) ja ympäristö- ja luontovaikutuksista (kuulutusasiakirjan liitteenä olevan lupahakemuksen kohta 5).
53. Kaivoslaki tai sen esityöt eivät edellytä hakijaa antamaan ehdotusta lupa-aluetta koskevaksi vakuudeksi eikä Tukes ole kaivoslain nojalla velvollinen esittämään näkemystään vakuuden määrästä tiedottaessaan lupahakemuksesta.
54. Hakija on esittänyt näkemyksensä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta lupahakemuksessa. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa ei ole liitetty hakemukseen, koska toiminnassa ei synny kaivannaisjätettä, joka vaatisi jätehuoltosuunnitelman.
55. Kaivoslaki tai sen esityöt eivät edellytä uhanalaisten lajien esiintymispaikkojen esittämistä lupahakemuksessa tai hakijaa määrittämään suojavyöhykkeitä esimerkiksi karttatiedostoon. Lupahakemukseen liitettyä ilmoitusta uhanalaisten lajien esiintymisestä alueella ja niihin sovellettavasta suojavyöhykkeestä on pidettävä riittävänä.
56. Edellä selostetun perusteella Hakija katsoo, ettei lupahakemuksen kuuluttamisessa ole tapahtunut menettelyvirhettä eikä lupahakemusta ole siten tarpeen kuuluttaa uudelleen.

2.4.9 Aikaisempi malminetsintätoiminta ja haettu muu toiminta

57. Hakija pyytää Tukesia jättämään huomiotta mielipiteessä aikaisempaa malminetsintätoimintaa koskevan kohdan, koska se näyttäisi liittyvän Hakijan toiseen vireillä olevaan lupahakemukseen (ML2018:0070, Kuusivaara).
58. Mielipiteen mukaan kaivoslain mukaista malminetsintää ei ole mahdollista toteuttaa YVA-arviointia varten. Selityksenä Hakija toteaa, että hakemusalue on keskeinen osa Sakatin monimetallikaivoshanketta, mistä johtuen hakemusalueelta saatavia tutkimustietoja tullaan käyttämään kaivoshankkeen YVA-menettelyssä, jonka Hakija on todennut lupahakemuksessa. Hakijan näkemyksen mukaan malminetsintäluvan perusteella saattavan tutkimustiedon käyttäminen kaivoshankkeen YVA-menettelyssä on välttämätöntä ja tutkimustiedon käyttäminen kyseisellä tavalla toteuttaa kaivoslain tarkoitusta käytännön tasolla.

2.4.10 Yksityisille eduille tulevat vahingot

59. Mielipiteessä edellytetään, että kaikki malminetsinnästä aiheutuvat haitat tulee korvata ja, että haittoja ja vahinkoja varten tulee määrätä kattava vakuus.
60. Selityksenä Hakija toteaa, että kaivoslain 110 § asettaa reunaehdot malminetsintää varten määrättävän vakuuden suuruudelle. Edellä viitatus lainkohdan mukaan vakuudesta voidaan suorittaa vain ne kustannukset, jotka ovat tarpeen kaivoslaissa säädettyjen tai malminetsintäluvassa määrättyjen velvoitteiden suorittamiseksi.

61. Korvattavien vahinkojen osalta Hakija toteaa, että se korvaa kaikki aiheuttamansa vahingot siten kuin kaivoslaki edellyttää. Vakiintuneen käytännön mukaisesti mahdolliset puustovahingot tarkastetaan ulkopuolisen, kuten Sodankylän Metsänhoitoyhdistyksen toimesta ja korvataan maanomistajalle. Hakijalla on toiminnalle voimassa oleva vastuuvakuutus. Muilta osin Hakijalla ei ole tämän osalta huomautettavaa.

62.

3 LOPUKSI

63. Sodankylän kunta, ELY-keskus ja Metsähallitus ovat lausunnoissaan katsoneet, että malminetsintäluvan myöntämiselle ei ole estettä, mikäli tutkimustoiminta toteutetaan lausunnoissa selostetuin lieventävin toimenpitein.

64. Hakija toteaa, että Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry:n antamassa mielipiteessä ei ole tuotu esiin sellaisia seikkoja, jotka estäisivät malminetsintäluvan myöntämisen lupahakemuksen mukaiselle toiminnalle.

Helsingissä 26. päivänä lokakuuta 2018

AA SAKATTI MINING OY

LAATI

Casper Herler
asianajaja, OTT, VT, Helsinki

Niklas Vartiainen
asianajaja, Helsinki